

[Litten Hansen.]

lovforslag set i forhold til det i februar fremsatte, i hvert fald ikke kan være ændringer for at imødekomme den af VS fremsatte kritik ved førstebehandlingen i marts måned. Jeg kan derfor i det store og hele henvise til min partifælle hr. Wilhelms ordførertale her i tinget den 31. marts i år. Den kraftige kritik, som VS dengang gav udtryk for, står ved magt.

VS bad dengang gennem udvalget om en præcisering af begrebet »statens sikkerhed«, som det blev anvendt i §§ 733, 745 og 748; vi fik aldrig svar. Men ministeren mener måske, svaret kan findes i den nye formulering af § 733 og bemærkningerne på side 20. Det gør vi ikke. I februarudkastet stod der: »I siger, der angår statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter, kan sigtedes begæring om at få en bestemt advokat beskikket som forsvarer altid afslås.« Og hvad står der nu? Nu står der: »I siger, der angår overtrædelse af straffelovens kap. 12 eller 13, kan sigtedes begæring om at få en bestemt advokat beskikket som forsvarer altid afslås.« Hvad står der så i kap. 12 og 13? Jo, kap. 12 hedder: forbrydelse mod statens selvstændighed og sikkerhed, og kap. 13 hedder: forbrydelse mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder m. v. De omhandler faktisk alt fra samarbejde med besættelsesmagt i krigstid over spionage og majestætsfornærmelse til påvirkning af folks stemmeafgivning ved folketingsvalg, kommunvalg, menighedsrådsvalg m. v. inkl. decideret valgsvindel. Man kan selvfølgelig godt kalde det en slags præcisering, men man kan næppe kalde det en forbedring, medmindre man anser en udvidelse af det område, hvorunder § 733 om afvisning af bestemte advokater hører, for en forbedring. VS kalder det nærmere en forværring.

Ved en omhyggelig gennemgang og sammenligning med det forrige forslag har vi i det hele taget meget svært ved at finde forbedringerne, selv om der er visse nyheder på tapetet, som f. eks. § 775, hvorefter varetægtsarrestanter kan ikendes disciplinærstraf i form af straffecelle i indtil to uger eller inddragelse af arbejdspenge. Jeg gad vide, hvem det er godt for; eller er det måske bare en lovfæstelse af eksisterende praksis? Jeg må erkende min uvidenhed på det område.

I § 925 har man slettet en sætning om, at tiltalte skal have lejlighed til at fremføre, hvad

han måtte have at anføre til sit forsvar. Men det er måske, fordi det er en så selvfølgelig ret, at ministeren ikke finder anledning til at skrive det ned. Hvis ikke det er tilfældet, vil vi gerne have det indføjet igen.

Men dette er småting i forhold til de store og meget problematiske spørgsmål, som vedrører forsvarerens stilling, specielt i politiske sager, samt problematikken omkring varetægtsfanger og den overdrevne brug af varetægtsfængslinger. Der må vi altså have en afklaring på spørgsmålet om, hvem der varetægtsfængsler mest. Også det har vi spurgt om i udvalget, heller ikke det har vi fået svar på endnu.

Vi har i det hele taget gennem retsudvalget den 25. marts stillet 7 spørgsmål og yderligere 2 den 5. april, men vi har aldrig fået svar på dem. Selv med det nye lovforslag, vi nu behandler, har de ikke mistet deres aktualitet og betydning, så vi kan oplyse, at vi agter at stille dem igen i forventning om meget hurtigt at få svar, i betragtning af at de nu er 7-8 måneder gamle.

Til præcisering af, hvilke sager en forsvarer kan udelukkes fra, har vi bl. a. spurgt og bedt om konkrete eksempler på, i hvilke sager noget sådant kunne ske, og dér har vi været nødt til at ty til fortiden og spurgt, om det f. eks. kunne gælde i Wright, Thomsen & Kier-sagen, i edderkoppesagen, i Hjalfsagen, sagen mod værnepligtige mytterister omkring tjenestetidsnedsettelsen i 1953 eller sagerne mod strejkelederne under overenskomstindgrebet i 1956, sagerne mod Politisk Revy, Vietnam-Solidaritet og Information i forbindelse med afsløringen af Kejsergadecentralen. Det kunne være interessant at høre, om f. eks. den hører ind under en politisk retssag, hvor en advokat kunne udelukkes, for den var jo opreklameret som spionagesag. Kunne det gælde sagen mod den såkaldte trotylbande i Århus, Blechingbergsagen, sagen mod Finn-Ejnar Madsen efter Verdensbankdemonstrationerne, og vi kan sikkert finde på flere, hvis det kniber for justitsministeriet at finde på eksempler?

VS er enige i, at det er et fremskridt, at reglerne om dørlukning udvides, ligesom forslaget vedrørende referatforbud og navneforbud. Men vi begriber simpelt hen ikke, hvorfor ministeriet ikke følger udvalgets mindretals mere vidtgående forslag, hvorefter forbud mod offentliggørelse af navn, stilling og bopæl kan udstrækkes til at gælde også efter sagens afgørel-